

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Ski kommune
post@ski.kommune.no

Deres ref.
16/3552-23 17819/17

Vår ref.
17/3061

Dato
24.05.2017

Klage fra Ski kommune på avvisning av klage vedrørende Politidirektoratets beslutning om lokal struktur i Øst politidistrikt.

Justis- og beredskapsdepartementet viser til brev fra Ski kommune datert 7. april 2017 vedrørende klage på Politidirektoratets avvisning av kommunens klage på Politidirektoratets beslutning om lokal struktur i Øst politidistrikt. Videre viser vi til brev datert 16. februar og 10. mars 2017 fra Ski kommune i samme sak.

Kommunen klager over prosess og kvalitet på arbeidet med ny lokal struktur. Videre klager kommunen på politimesterens ressursdisponering og organisering av tjenesten i geografiske driftsenheter.

Ski kommune støtter ikke politimesterens høringsforslag om å dele Øst politidistrikt i to geografiske driftsenheter (GDE), betegnet som GDE Nord og GDE Sør, lagt til henholdsvis Lillestrøm og Grålum utenfor Sarpsborg. Denne todelingen vil, etter kommunens vurdering, gi en kraftig tyngdeforskyving mot nord og sør i politidistriktet. Ski kommune vil derimot anbefale en tre-deling av politidistriktet slik at Follo og Indre Østfold blir en driftsenhet.

Politidirektoratet har i brev av 26. april 2017 oversendt klagen fra Ski kommune på avvisning av klagen til Justis- og beredskapsdepartementet, med kopi til Ski kommune og Øst politidistrikt.

Postadresse
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo
0030 Oslo

Kontoradresse
Gullhaug Torg 4A
0484 Oslo

Telefon - sentralbord
22 24 90 90
Org.nr.: 972 417 831

Saksbehandler
Svein Eltvik
22 24 52 16
svein.eltvik@jd.dep.no

1. Bakgrunn

Nærpolitireformen, Prop. 61 LS (2014-2015), ble godkjent i statsråd 6. mars 2015 og oversendt Stortinget for behandling. Proposisjonen ble vedtatt, med noen endringer, 10. juni 2015, jf. Innst. 306 S (2014-2015) og Innst. 307 L (2014-2015). Det overordnede målet med nærpolitireformen er blant annet i Innst. 306 S (2014-2015) uttrykt slik:

«Målet med reformen er et nærpolti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Det skal utvikles et kompetent og effektivt lokalt nærpolti der befolkningen bor. Samtidig skal det utvikles robuste fagmiljøer som er rustet til å møte dagens og morgendagens kriminalitetsutfordringer».

Justis- og beredskapsdepartementet har i henhold til dette gitt Politidirektoratet fullmakt til å fastsette politidistriktenes inndeling i lensmanns- og politistasjonsdistrikter, og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer og politistasjoner.

Som en del av nærpolitireformen har politimesterene utredet og foreslått endringer i politidistriktenes lokale struktur, med sikte på å frigjøre tid og ressurser, slik at politiet kan være mer tilgjengelig og tilstede i nærmiljøene. Politidistriktenes lokale struktur skal legge til rette for et nærpolti som er operativt og synlig, med kapasitet til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger. Politimesterenes forslag er basert på forutgående involvering av kommuner og politiets tjenestemannsorganisasjoner lokalt, samt diskusjoner underveis i politidirektørens nasjonale ledergruppe (NLG).

Politimesterenes tilrådninger ble oversendt til Politidirektoratet 15. desember 2016. Politidirektoratet har deretter 13. januar 2017 besluttet ny lokal organisering av norsk politi.

Politidirektoratets beslutning om endringer i inndelingen i lensmanns- og politistasjonsdistrikter og sammenslåing eller nedleggelse av lensmannskontorer eller politistasjoner kan påklages til Justis- og beredskapsdepartementet av kommuner som berøres av endringen, jf. forskrift av 22. juni 2016 om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 1.

2. Anførsler fra kommunen

I brev av 7. april 2017 fra Ski kommune fastholder kommunen sin klage (jf. brev datert 16. februar 2017 og 10. mars 2017) hva angår prosessen og kvaliteten av det arbeidet som er lagt frem for kommunestyrene i forkant og i løpet av denne. Videre klager kommunen på inndelingen i geografiske driftsenheter i politidistriktet.

3. Politidirektoratets vurdering

Politidirektoratet har i brev av 31. mars 2017 til Justis- og beredskapsdepartementet redegjort for vurderingsgrunnlaget og har ikke funnet grunnlag for å omgjøre sin tidligere beslutning i forhold til Ski kommune.

Politidirektoratet legger til grunn at klagen fra Ski kommune omhandler forhold som ligger utenfor virkeområdet i forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten. Politidirektoratet fastholder derfor at klagen må avvises.

4. Justis- og beredskapsdepartementets vurdering og avgjørelse

Justis- og politidepartementet har vurdert klagen fra Ski kommune og finner at den faller utenfor forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten, fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 22. juni 2016. Dette fordi klagen fra Ski kommune omhandler prosess og kvalitet på det arbeidet (forhold ved saksbehandlingen) som er lagt frem for kommunestyrene om inndeling i driftsenheter, men ikke den konkrete endringen i tjenestestedsstrukturen, som klageordningen omfatter.

Ski kommune klager også på Politidirektoratets avvisningsvedtak og viser til forvaltningsloven § 28 første ledd, jf. § 2 tredje ledd, men avgjørelser om innretningen av politiets tjenestestedsstruktur er ikke enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand, jf. Justis- og beredskapsdepartementets brev datert 24. juni 2016 (ref. 16/3372 – JHE).

Departementet støtter derfor Politidirektoratets vurdering, men vil gå nærmere inn på to sentrale spørsmål i oversendelsen fra Ski kommune, henholdsvis lokal prosess og intern organisering.

Politidirektoratet har tidligere redegjort for den forutgående prosessen i Øst politidistrikt. Etter at Øst politidistrikt ble etablert 1. januar 2016, har politimesteren gjennomført en omfattende prosess for å involvere kommuner, ansatte, organisasjoner og vernetjenesten i arbeidet med å få et godt beslutningsgrunnlag knyttet til endring av den lokale strukturen. Lokalt prosjekt, Prosjekt Nye politidistrikt (PNP) Øst, ble etablert i februar 2016. Deretter ble en partssammensatt styringsgruppe for prosjektet etablert og hadde sitt første møte i april 2016. Alle kommunene ble invitert til å delta i styringsgruppen. Representasjon i styringsgruppen ved regionordførerne, er i tråd med kommunenes egne ønsker.

I perioden fra medio august til ultimo september 2016, har det blitt avholdt møter i styringsgruppen hver annen uke. Informasjon og statusoppdateringer fra arbeidet knyttet til lokal struktur har vært fast punkt på agendaen, slik at kommuner og arbeidstakerorganisasjoner har vært oppdatert frem mot endelig sluttrapport. Sluttrapport fra arbeidsgruppe for lokal struktur ble presentert for den utvidede

styringsgruppen fredag 30. september 2016 og rapporten ble distribuert samme dag. Det har også vært avholdt en rekke møter med kommunene.

Politimesteren avholdt en høringskonferanse fredag 4. november 2016 på Ski kino, hvor alle kommuner og fagforeninger lokalt var invitert. Forut for utsendelse av forslag om lokal struktur, samt i høringsperioden, har politimester og prosjektleder også gjennomført en rekke informasjonsmøter i kommunene.

Politimesteren har vært tydelig på at rapporten fra arbeidsgruppen ikke nødvendigvis ville bli politimesterens endelige forslag, men at det var et viktig dokument som en del av grunnlaget for det foreløpige forslaget til lokal struktur som ble sendt til kommunene 14. oktober 2016.

Når det gjelder inndelingen i geografiske driftsenheter, skriver politimesteren i sin tilrådning datert 15. desember 2016:

«En tilnærming om å redusere antall geografiske driftsenheter fra tre til to i forhold til arbeidsgruppen for lokal strukturs anbefaling, medfører en effektivisering knyttet til ledere og administrasjon. Dette gir også en økt fleksibilitet og mindre koordineringsbehov. Argumentasjon om fjernledelse vurderes som mindre problematisk i denne sammenhengen.

En geografisk driftsenhet er mer et strategisk og administrativt nivå, i motsetning til mer direkte fag- og personalledelse i et politistasjons- og lensmannsdistrikt. Grensen mellom de to geografiske driftsenhetene er basert på en tilnærming om nord og sør for Oslo. Hovedferdselsveiene mellom nord og sør i distriktet går gjennom Oslo politidistrikt, slik at det fremstår som fornuftig å sette grensen deretter. Vurdering rundt dette er også noe høringsinstansene ble bedt om å uttale seg om, både med hensyn til antall og inndeling. Det vises i den forbindelse til de konkrete høringssvarene vedlagt tilrådingen, samt en overordnet oppsummering beskrevet i kapittel 7.

GDE Sør vil dekke 430 674 innbyggere og GDE Nord 278 993 innbyggere. Endelig politimessig ressursfordeling er ikke avklart, ei heller endelig lokalisering av de funksjonelle driftsenhetene, med tilhørende ressurser. Selv om det er en synlig forskjell mellom antall innbyggere som dekkes av inndelingen, vurderes dette ikke som et problem. GDE Nord er i praksis tidligere Romerike politidistrikt, og er godt over et minimum i forhold til å vurderes som robust.

Øst politidistrikt skal utvikle et nærpoliti som er operativt, synlig og tilgjengelig, og som har kapasitet og kompetanse til å forebygge, etterforske og påtale kriminelle handlinger og sikre innbyggernes trygghet. Politimesteren i Øst vurderer at en inndeling av politidistriktet i to geografiske driftsenheter (GDE) vil være en riktig tilnærming for å tilfredsstille dette.»

Målsetningen for nærpolitireformen er at innbyggerne i alle kommunene i Øst politidistrikt skal få et minst like godt tjenestetilbud som tidligere. Politiet skal i større grad oppsøke publikum der de er og levere tjenester med høyere kvalitet enn tidligere. Det være seg politioperative tjenester, etterforskning og ikke minst i det forebyggende arbeidet.

Etter departementets vurdering vil etablering av større tjenesteenheter legge til rette for en mer hensiktsmessig polititjeneste gjennom blant annet omdisponering av ressurser til operativ tjeneste, herunder økt patruljevirkosomhet og kortere responstid. Politipatruljene vil også bidra til bedre publikumsservice ved å løse mange oppgaver hvor publikum ellers måtte oppsøke et lensmannskontor.

Departementet vil for øvrig bemerke at politikontakten i den nye politistrukturen vil få en sentral rolle i samspillet mellom driftsenheten, tjenestestedet og kommunen. Departementet mener at politikontakten, som vil være etablert innen 15. juni 2017 i samtlige kommuner, på en god måte vil bidra til at politiet jobber tettere og mer strukturert sammen med hver kommune, herunder opparbeide seg god lokalkunnskap om kommunen.

Departementet finner ikke grunnlag for å omgjøre Politidirektoratets beslutning om å avvise klagen fra Ski kommune.

Justis- og beredskapsdepartementets avgjørelse kan ikke påklages, jf. forskrift om klageordning for kommuner som berøres av ny tjenestestedsstruktur i politi- og lensmannsetaten § 6 annet ledd.

En kopi av dette brevet er sendt til Politidirektoratet til orientering.

Med vennlig hilsen

Thor Arne Aass
ekspedisjonssjef

Sven Olav Gunnerud
avdelingsdirektør

Kopi: Politidirektoratet

Dokumentet er godkjent og sendes uten signatur